

Türk Dış Politikası'nda Ortadoğu: Recep Tayyip Erdoğan ve AK Parti; Bir Türkiye Deneyimi

İçeriği Yazan: [Erhan SALMAN](#) [1] Zaman: Çar, 08/02/2012 - 22:47

Ortadoğu coğrafyasında egemen güçlerle muhalifler arasındaki savaş devam etmekte. Devam eden savaş, silahlı çatışmaların yaşandığı ülkelerde yüzlerce masum insanın yaşamına mâl olurken, çevre ülkelerde de “endişelere” neden olmakta. Suriye’de cereyan eden gelişmeler-Baas rejiminin silahlı güçleri ile muhalifler arasında devam eden çatışmalar, dünyanın siyasal-ekonomik baronlarını burada, Suriye’de yaşananlara odaklanmalarına zorlamakta.

Bilineceği gibi, geçen senenin Ocak ayında Arap ülkelerinin belli başlı yerlerinde “**Arap Baharı**” diye adlandıracağımız bazı halk ayaklanmaları yaşanmıştı. Kanlı sokak gösterileri ve çarpışmaları neticesinde, yıllarca ülkelerini “**despotizmle**” ve “**totaliter-diktatör**” rejimlerle idare eden Batı destekli ekonomik tiranlar, koltuklarını kaybetmek durumunda kaldılar.

Bugün için, **Tunus**’ta, **Mısır**’da, **Libya**’da “sular durulmuş” gibi. En azından zahiri olarak o coğrafyaların dışından görülen bu. Fakat, esas “*insanlık dramının*” yaşandığı yer **SURİYE**. **Mevlit Kandili**’nde bile bir devlet, kendi insanlarını öldürebilme çılgınlığına tevessül edebildi. Şuan için bakıldığında, Suriye’de yaşananlar bir ülkenin kendi iç sorunu gibi gözüksebilirken, gerçekleşen ölümler ve dünyanın politik ekseninde önemli yerler işgal eden ülkelerin, Suriye’ye kendi politik çıkarları doğrultusunda “**müdahil**” olma hevesleri, son tahlilde vakayı, ülkelerarası vaziyete getirmekte.

Avrupalıların ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Birleşmiş Milletler toplantılarında, Suriye’ye yönelik yaptırım içeren dosyalarla masaya gelmeleri, bunun karşısında **Rusya ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin**, kendi aralarında muhalif bir eksen yaratmaları, Batı ittifakının gerçekleştirmediği düşündüğü “**global**” tasavvurları “**veto**” etmeye yönelik tavırları, Suriye’de cereyan eden sokak çatışmalarının “**iç sorun**” durumundan “**çok bileşenli**” küresel soruna dönüşmesine neden olmakta. Aslında, Ortadoğu bağlamında Batılı egemen devletlerin ve yine karşı güç olma durumundaki Rusya ve Çin’in Suriye’de gerçekleşen olaylara, bizzat ve bilinçli müdahale ve “müdahil” olma durumlarını doğurmakta. Avrupa’nın önder ülkeleri Almanya ve Fransa ile birlikte esas oğlan Amerika’nın, Suriye’de cereyan eden kanlı olayların son bulmasına yönelik çabaları ile Rusya ve Çin’in yaşananlardan edindiği algı, ortak bir tepki meyanında ortak bir “**sinerjiyi**” de yaratamıyor! **Rusya’nın, Besar Esad rejiminin arkasında olduğuna yönelik silah ve diğer lojistik destekleri, burada yaşananın, bir satranç oyunu olduğunu hissettirmekte; hem de masum insanların kanı üzerinden.**

TÜRKİYE’NİN Suriye ile olan dış politikası olumlu dinamikler üzerinden yürürken, aniden yaşanan

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Arap Baharı kıvılcımının Suriye'ye de sıçramasıyla, ekseninden saparak, **“nanemonlu”** diyebileceğimiz bir safhaya geldi. Türk hükümeti ile Suriye yöneticilerinin karşılıklı iyi niyete ve dostane tavra dayanan müzakere ve diyalogları, Baas rejiminin halkına uyguladığı şiddetten ötürü, **“düşük seviyeye”**, hatta belki de son süreç itibarıyla de **kopma noktasına** gelmiş durumdadır.

Bizim Türkiye olarak, Suriye'de yaşananlara odaklanmamızı, iç huzurumuz ve orada yaşayan Müslüman kişilerin can güvenliği temelinde gerekçelendirebiliriz. Okuduğumuz yazılardan ve makalelerden edindiğimiz bilgilere göre, ülkemizin güney kesiminde yaşayan yurttaşlarımızın, Suriye'de yaşayanlarla **“kardeşlik”** ve **“hısımlık”** bağları mevcut. Suriye'de devam edecek iç çalkantılar, katliamlar, bahsi geçen hususlardan ötürü, bizleri de huzur ve **“Müslüman”** kimliği üzerinden kardeşlik vesilesiyle alakadar edecektir.

SINIRIMIZIN hemen ötesinde yaşanan bu kanlı iç çalkantının, ülkemize yönelik **“hasmane”** sonuçları da olabilir. Türkiye, özellikle vurgulamak gerekir ki, **DIŞİŞLERİ BAKANLIĞIMIZ** ve Dışişleri Bakanımız **Ahmet Davutoğlu** üzerinden, Suriye'yi, ülkesinde yaşananlardan ötürü tonu ve perdesi yüksek bir biçimde eleştirmekte, kınamakta ve uyarmaktadır. Bir aralar kamuoyunda da seslendirilmiş, gazete yazılarında da değinilmişti: Suriye'nin **PKK terör örgütünü**, ülkemizi karıştırmak için bir **“koz”** olarak kullanacağı...

TÜRKİYE, konumlandığı coğrafya açısından gerçekten de her an tetikte ve teyakkuzda olması gereken bir ülke.

Çevresinde bulunan ülkeler, kanlı halk ayaklanmalarıyla bir dönüşümden geçerken; hatta bazılarında bu süreç, artık katliama dönerken, yine ülkelerdeki siyasi yapının çok fazla karışıklık ihtiva etmesi; etnik ve mezhepsel ayrılığın ve ayrışmanın, bir huzur ortamı yaratmayı zorlaştırması; bu ülkelerdeki etnik ve mezhepsel grupların, ülkemiz içinde de bir etki-tepkiye neden olabilecek “potansiyele” sahip olması, belki de bazıları tarafından seslendirilen “Türkiye'nin kendi iç işleri bitmiş mi de gidip başka ülkelerin iç işlerine karışıyor, neden başka ülkelerin siyasi sorunlarıyla uğraşılıyor” tarzındaki eleştirilerine haklı bir gerekçe oluşturabilmekte...

* * * *

BİR DE OLAYLARA, Türkiye'nin sahip olduğu demokratik parlamenter rejim ve insan hakları çerçevesinden, yine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve partisi AK Parti'nin ülkemizde yürüttüğü siyaset merkezli de bakmak gerekir.

Türkiye devleti, **Cumhuriyettir**. Cumhuriyetin nitelikleri ise, **“Demokratik”, “Laik”, “Sosyal Hukuk” devleti olmasıdır**. Lâkin, Türkiye'de 2002 yılından beri 10 yıla yaklaşan tek parti iktidarı vardır; ve parti, kendisini **“muhafazakâr demokrat”** olarak takdim etmektedir.

Türkiye'nin **“Cumhuriyet”** olması, iktidarda belli bir kesimin dillendirdiği meyanda **“İslami”** yönü ağır basan muhafazakâr-demokrat bir parti olması; ve bu unsurların ülkemizin tek ve biricik olan cumhuriyet rejimini akamete uğratmadan varlıklarını sürdürebilmeleri, Ortadoğu ülkelerine, ülkemizin **“model”** olarak sunulmasına vesile olmaktadır.

SABAH gazetesinden Sayın **NUR BATUR**, **Arap Baharının** cereyan ettiği ülkelerin, ayaklanmadan sonraki hâllerini gözler önüne sermek amacıyla yaptığı uzun soluklu röportajları, gazetede yazı dizisi olarak yayınlandı. **TUNUS röportajı yazı dizisini, Tunus Dışişleri Bakanı Refik Abdüsselam** ile gerçekleştirmiş Sayın Batur...

Röportajda, Tunus Dışişleri Bakanı **Abdüsselam**, genelde **Türkiye**, özelde de Başbakan **Recep Tayyip Erdoğan** için şunları zikretmiş:

“Arap halkları güçlü ve dürüst bir lider arıyordu. Erdoğan baskı altındaki halkların sesi oldu. Türkiye bölgede lider bir ülke. Erdoğan bölgede yeni bir lider oldu. Türkiye de yeni bir model. Kahire'de, Tunus'ta, Rabat'ta her yerde Türkiye çok cazip bir model haline

geldi. Erdoğan çok karizmatik bir siyasetçi. Bölge halkları hayranlık duyuyor. Erdoğan'ın Arap ve İslam dünyasında daha da etkili bir lider olabilmesi Türkiye'nin gücüne ve ağırlığına da dayanıyor. Türkler dünyaya hem Müslüman hem de demokrat olunabileceğini gösterdiler. Hep Arapların demokrat olamayacağı söylendi ama biz Tunus'ta Arapların hem Müslüman hem de demokrat olabileceğini gösteriyoruz. Türkiye'yi de model alıyoruz." (Sabah, 30 Ocak 2012)

* * * *

Bunları söyleyen kim?

Elin Arabı mı?

Hayır.

Tunus Dışişleri Bakanı.

Hani bir aralar da Batı ittifakının medyalarından, sürekli Türkiye'nin **"İlımlı İslam"** ülkesi olduğu pompalanarak, **Ortadoğu** ülkelerine **"rol model"** olarak takdim ediliyordu.

Türkiye, Cumhuriyettir. Türkiye, laik ve demokratik bir hukuk devletidir.

Türkiye'yi diğer Arap ülkelerine göre farklı kılan, tek ve biricik olan bu özelliklerini, yıllardır yalpalaya yalpalaya da olsa sürdürüyor olmasıdır. Ülkemizde, 10 yıldır Adalet ve Kalkınma Partisi, siyasi iktidar olarak hükmünü devam ettirmekte; ve durum, ülkemizin "Cumhuriyet" ve laik, demokratik devlet olma özelliklerini de etkilememektedir.

Sonuç olarak, Türkiye; biraz iktidardaki hükümetin "İslami" duyarlılıkları görece fazla olduğundan, yine işbaşındaki Dışişleri Bakanı Sn. Ahmet Davutoğlu'nun kendi tayin ettiği "stratejik derinlik" düsturundan ötürü, biraz da etrafımızda konuşlanmış ülkelerin sosyo-politik yapılarının karmaşıklığından ötürü; belki de her şeyden önce, ülkemizin "huzuru", "güvenliği" ve "çıkarları" noktalarından ötürü, Ortadoğu bölgesinde çok fazla dolanmakta, dolanırken de cereyan eden gelişmelere, kimilerine göre "haddinden fazlaca", kimilerine de göre "olması gereken kadar" müdahil olmakta...

Tabii ki, Türkiye'nin dış politikası tartışılabilir. Doğru ve tutarlı bulmayanlar olabilir. Fakat, eskiye nazaran daha aktif-özellikle pro-aktif bir dış politika izlendiği ileri sürülebilir. Bir de ben, pekâlâ "siyaset bilimci" değilim; sadece gözlemleyebildiğim kadarıyla bir şeyler yorumlamaya ve değerlendirmeye "çabalıyorum"...

Erhan SALMAN

iletisim@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

İnsanlık Suriye'de yol ayrımında!

İçeriği Yazan: Mehmet ÇAĞIRICI Zaman: Cum, 10/02/2012 - 14:36

Denebilir ki bugünlerde dünyamız, 70 yıl önceki Alman Hitler faşizminin Alman emperyalizmi adına bütün Avrupa'yı sömürgeleştirmek ve egemenliği altına almak için savaşla yakıp yıktığı, Sovyet topraklarını da işgal edip Stalingrad'a kadar dayandığı tarihsel koşulları yaşamaktadır. Bugün ülkemizdeki iç politik tartışmalar dâhil; Asya, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da son 10 yıldır cereyan eden

tüm olayların, savaşların, işgallerin, ayaklanmaların, rejim değişikliklerinin iç yüzünü çok iyi anlamak için dünya tarihinde en az 20 yıl geri gitmemiz gerekmektedir.

1990 yılı başlarında reel sosyalizmin SSCB ve Doğu Avrupa'daki modellerinin iflasıyla dünya emperyalizminin lideri ABD artık çağımızda gelinecek noktayı "Tarihin Sonu" ilan ederek Dünya hegemonyası için HAÇLI SEFERİ 'ni başlatmıştır. Ekonomi politikada Neoliberalizmi iç ve dış politikada NeoCon (Yeni Muhafazakarlık) ideolojisini kendisine kılavuz yapan emperyalist güçlerin temel amacı "**DÜNYA HEGEMONYASI**" dır. Bu emperyalist-kapitalist ideolojilerin açık anlamı; ABD emperyalizmi dünya halklarını **DİN** ve **ÇAKMA DEMOKRASİ** ile aldatarak **ÖZELLEŞTİRMELER** ile dünyanın zenginliklerinin küresel ÖZEL şirketlere peşkeş çekilmesini, büyük ve güçlü **ulus devletlerin bölünerek** ve birbirleriyle savaşıştırılarak küçültülüp **zayıflatılmasını**, ABD dünya hegemonyasına karşı çıkanların da savaş ve şiddetle bertaraf edilmesini gerçekleştirmektir.

Özellikle ABD liderliğinde bu dünya hegemonya projesi; ekonomi politik olarak "Küreselleşme" olarak yürürken; siyasi, askeri ve diplomatik olarak ta Afganistan İşgali (2001), Irak İşgali(2003), GKAP(Genişletilmiş Kuzey Afrika Projesi veya Arap baharı) ve BOP (Büyük Ortadoğu Projesi) gibi alt proje ve eylemlerle uygulanmaktadır.

Emperyalist dünya egemenliği planının Türkiye'yi ve Ortadoğu'yu ilgilendiren bölümü ile doğrudan bağlantılı olan BOP'u, George Bush'un son Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice 7.8.2003 tarihli Washington Post Gazetesi'nin "Ortadoğu'yu Dönüştürmek." başlıklı haberinde "BOP ile Türkiye dâhil 22 ülkenin sınırları değişecek" olduğunu dünyaya ilan etmiştir. Son bir yıldan beri "Genişletilmiş Kuzey ve Batı Afrika projeleri" nin uygulamaları dâhilinde "Arap Baharı" olaylarına hepimiz tanık oluyoruz.

Emperyalist dünya hegemonya planının **esası**; emperyalizmin artık BAĞIMSIZ, LAİK, SEKÜLER, OTOKRATİK ve OTORİTER rejimler ve liderler yerine **DİNİ** esaslara dayanan, **göstermelik demokratik** rejimlerle, partilerle, liderlerle işbirliği yapmak istemesi; **ULUS devletler yerine KENT devletlerini** tercih etmesi gerçeği yatmaktadır. Çünkü laik, seküler, otokratik ve otoriter lider ve yönetimleri (Saddam Hüseyin, Zeynel Bin Ali, Hüsnü Mübarek, Kaddafi ve rejimleri gibi) **Soğuk Savaş** dönemi rejim ve liderleridir. Emperyalizm artık dünya uluslarına, halklarına daha dindar, daha demokratik ve daha sempatik görünmek istemektedir! Bu anlamda bölgemiz için seçilmiş ve desteklenen lider RT Erdoğan ve partisi AKP'dir. Dikkat edilirse "Arap Baharı" nı yaşayan tüm ülkelerde artık Erdoğan bir idol, AKP de ismine kadar taklit edilen bir siyasi parti durumundadır.

Önceleri; emperyalizmin çok güçlü olduğu, Rusya'nın toplumsal sistem değişiklikten kaynaklanan derin bir krizde olduğu, Çin'in ise henüz gelişmekte olduğu zamanlarda bu iki devlet emperyalizmin (özellikle ABD'nin) dünya hegemonyasını gerçekleştirmesine uzun yıllar seyirci kalmak zorunda kaldılar. Ancak emperyalizmin **Libya müdahalesi** bardağı taşıran son damla oldu. **Suriye** artık emperyalist müdahalelerde bu iki ülke için **SINIR noktasıdır**. Çünkü Suriye'nin düşmesinden sonra sıra İran'a arkasından da Türkiye'ye gelecektir. Türkiye ve İran'ın düşmeleri, parçalanmaları (Bağımsız Kürdistan'ın kuruluşu ve Ermenistan'ın Türkiye'nin içine doğru büyümesi), Rusya için artık çanların çaldığının işaretidir. Çünkü o zaman emperyalizm artık Rusya'nın da kapısı çalacak, onu da kuşatıp kendi hegemonyası altına alacaktır. Rusya kendisinin varlığı için oluşan bu tehlikeyi artık görmektedir. Rusya ve İran'ın emperyalist hegemonya altına girmesiyle de artık Çin tam bir kuşatma altında olacak bir gün sıra ona da gelecektir. Ve Çin Halk Cumhuriyeti de artık kendisi için bu yaşamsal tehlikeyi sezmiş ve BM Güvenlik Konseyinde Rusya ile birlikte emperyalist planlara "DUR" demiştir.

Denebilir ki insanlığın geleceği, yazgısı Suriye'de YOL ayrımındadır: Suriye'nin düşmesiyle, yani emperyalist hegemonya altına girmesiyle, sıra İran ve arkasından Türkiye'dedir. Sonrasını yukarıda anlatmaya çalıştık. Fakat bu hegemonya saldırısı Suriye'de durdurulursa, o zaman emperyalizm geri çekilmek zorunda kalacaktır. Bu da onun çöküşünü hızlandıracaktır. Çünkü 7 emperyalist devletin toplam geliri 28 trilyon dolar iken borçları 30,2 trilyon dolardır. Aslında emperyalizm mali ve ekonomik olarak çökme aşamasına gelmiştir. Onun tek umudu dünya hegemonya planlarındaki başarılarıdır. Suriye, emperyalizmin dünya hegemonya savaşında Hitler ordularının Stalingrad'ı gibidir. Stalingrad II. Dünya savaşının dönüm noktasıdır.

Emperyalizme karşı tarihin ilk ulusal kurtuluş mücadelesini başarıyla veren bir ulusun insanlarıyız. Atalarımızın, dedelerimizin o muhteşem zaferleriyle bugün hepimiz gurur duymaktayız. Onlar bize böyle şerefli ve onurlu bir miras bıraktılar. Peki, biz gelecek kuşaklara ne bırakacağız? İşte Suriye ile ilgi olaylar bize bu soruya yanıt vermekte yardımcı olacaktır. Biz de ya onurlu bir mücadeleyle; Suriye'ye emperyalizm adına müdahale eden AKP iktidarını durdurarak emperyalizmin yenilgisine katkı yapacağız, ya da olayların iç yüzünü anlamadan; bilerek veya bilmeyerek emperyalizmin oyununa gelip onun başarısına katkı yapacağız; böylece hem ülkemizin parçalanıp sömürge olmasına hem de insanlığın tamamen emperyalizm barbarlığının pençesine düşmesine yardım etmiş olacağız. Karar herkesin şahsına aittir. Herkes şimdi bu konuyu çok iyi düşünmelidir. Suriye ile ilgili seçeneğimiz ikilidir: "Ya onur, ya kölelik!"

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (07/05/2024 - 22:31 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/turk-dis-politikasinda-ortadoğu-recep-tayyip-erdogan-ve-ak-parti-bir-turkiye-deneyimi>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman>

[2] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>

[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>